

Функції.

Властивості та графіки функцій

Означення. Функцію, яку можна задати формулою виду $y = kx + b$, де k і b — деякі числа, x — незалежна змінна, називають **лінійною**.

Приклади лінійних функцій:

$$y = 5x + 3;$$

$$y = -4 - x;$$

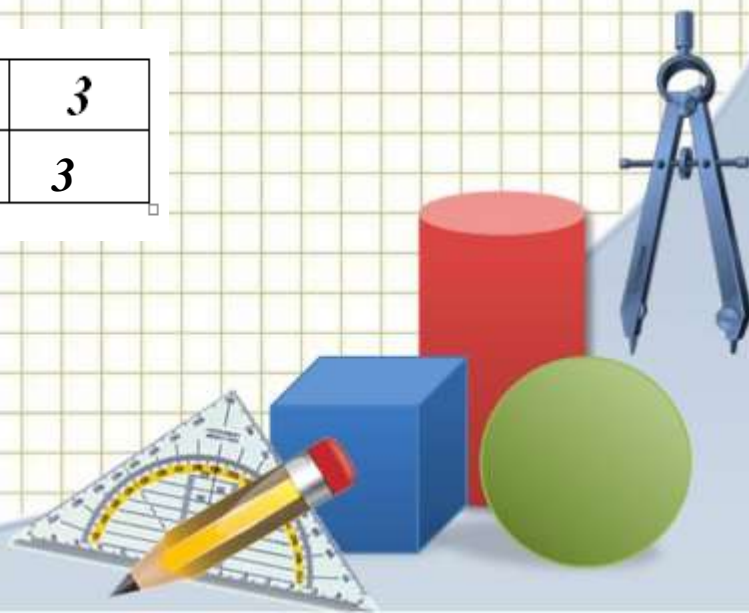
$$y = -6x;$$

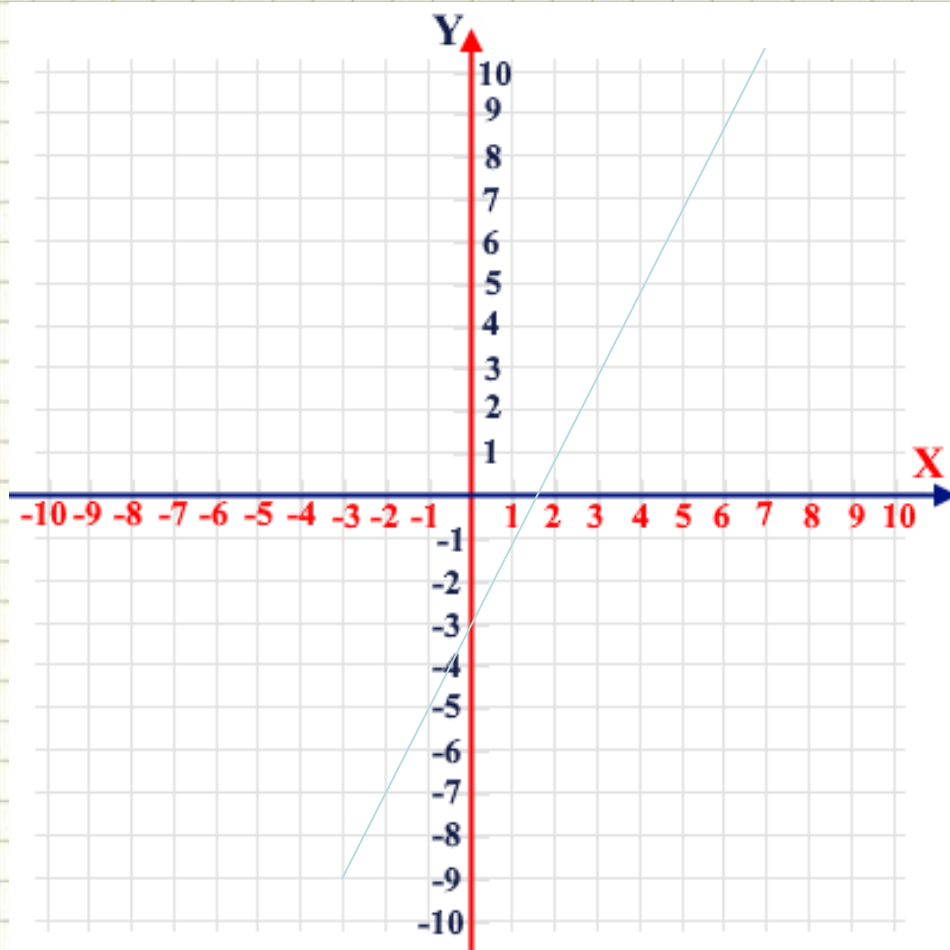
$$y = 3.$$

Оластю визначення лінійної функції є множина всіх дійсних чисел

Побудуємо графік функції $y = 2x - 3$

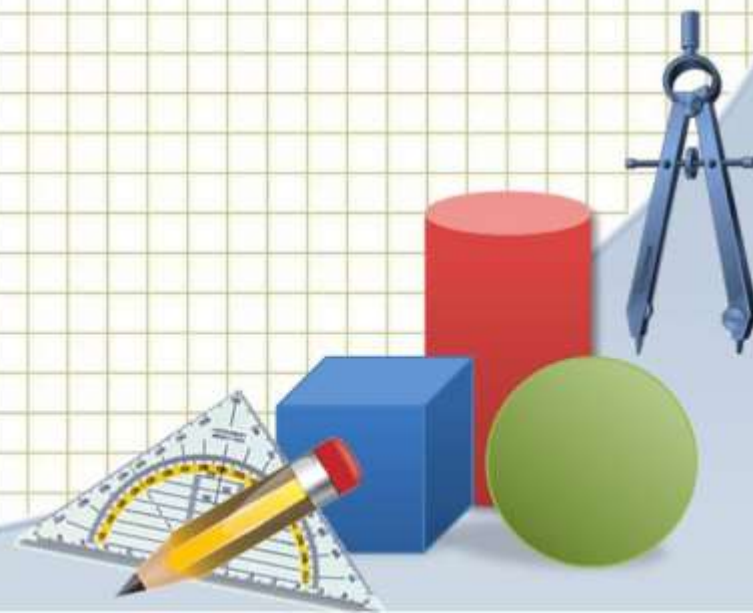
x	-3	-2	-1	0	1	2	3
y	-9	-7	-5	-3	-1	1	3

Графіком лінійної функції є **пряма**

(Для побудови потрібно 2 точки)

Але у формулі $y = kx + b$, яка задає лінійну функцію, припустимі є й

випадки, коли $k = 0$ та/або $b = 0$

1) $b = 0, k \neq 0$

$y = kx$ – *пряма пропорційність*

$$\frac{y}{x} = k$$

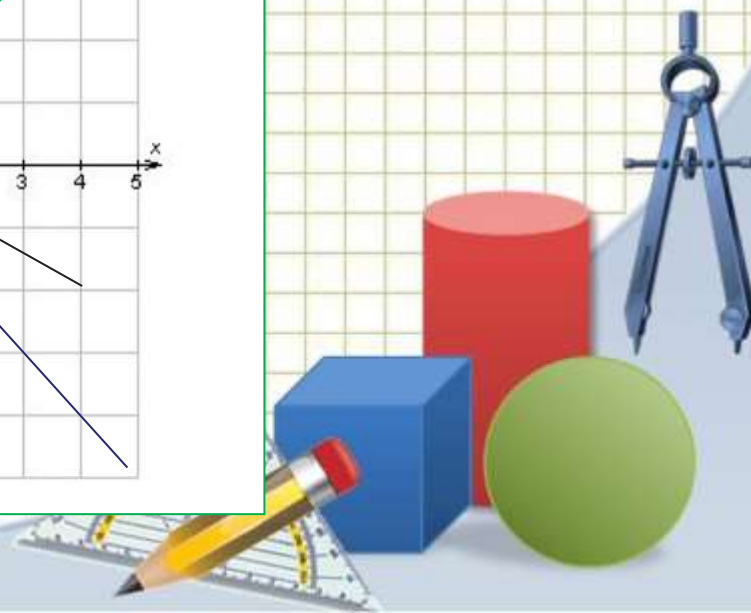
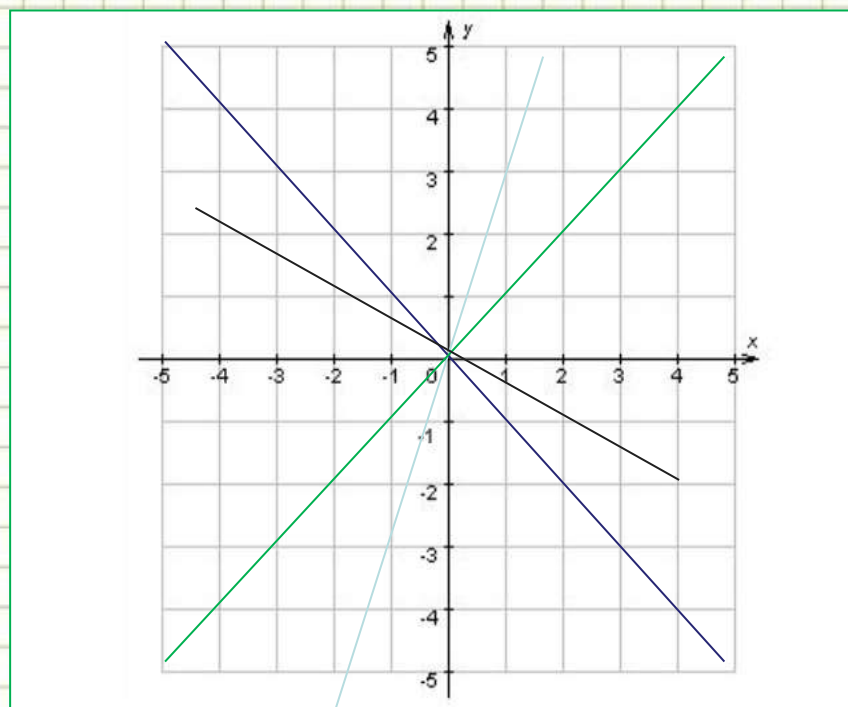
Приклад функцій прямої пропорційності

$$y = 3x,$$

$$y = -x,$$

$$y = x,$$

$$y = -\frac{1}{2}x$$

$$2) y = kx + b$$

$$k = 0$$

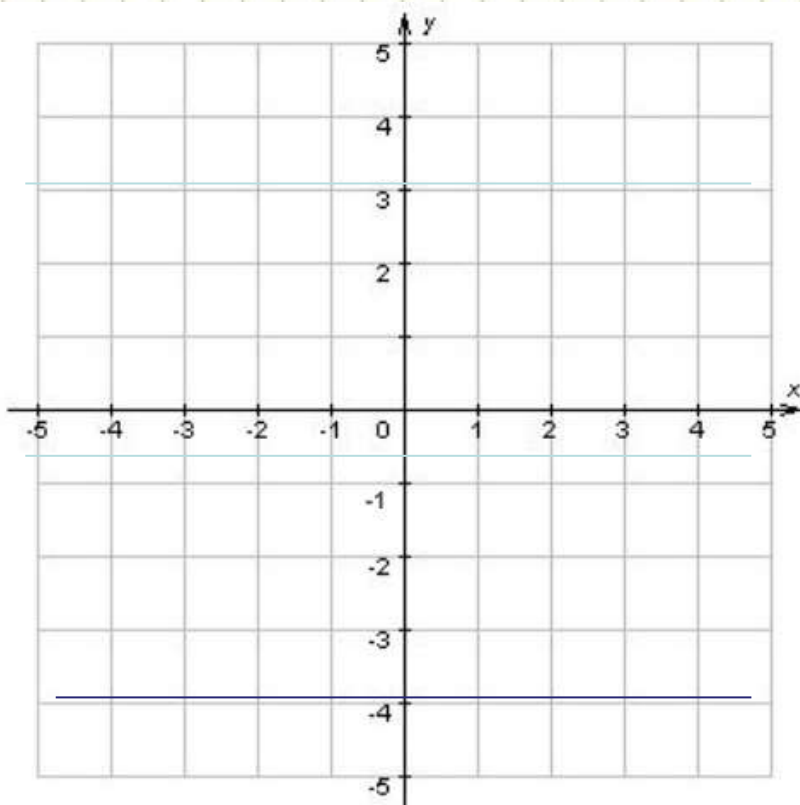
$$y = b$$

Наприклад

$$y = 3,$$

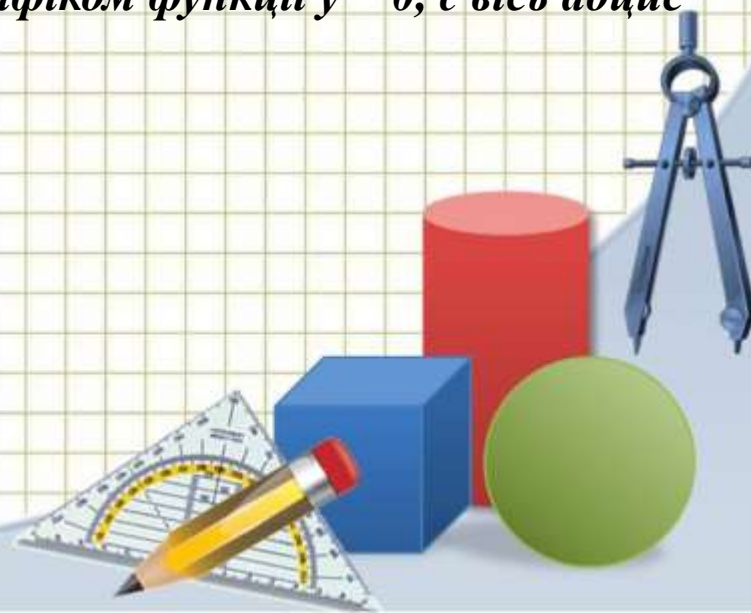
$$y = -4,$$

$$y = -0,5$$

*Графіком функції $y = b$, де $b \neq 0$,
є пряма, паралельна осі абсцис*

Графіком функції $y = 0$, є вісь абсцис

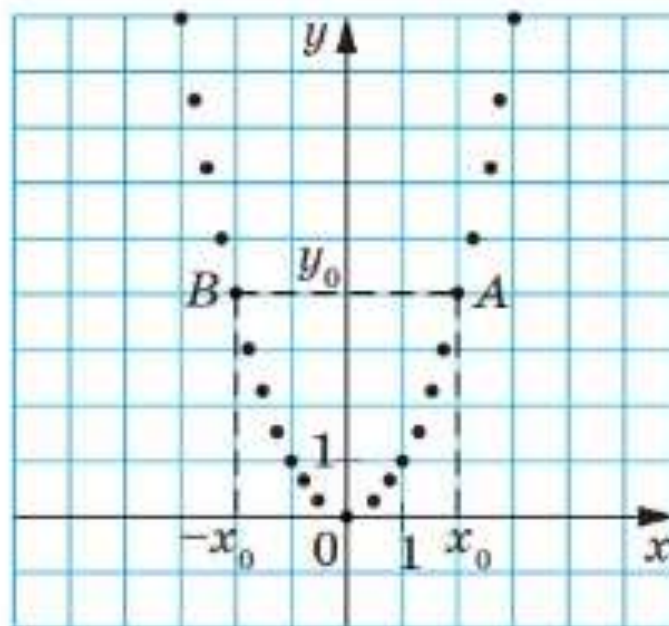

Функція $y = x^2$

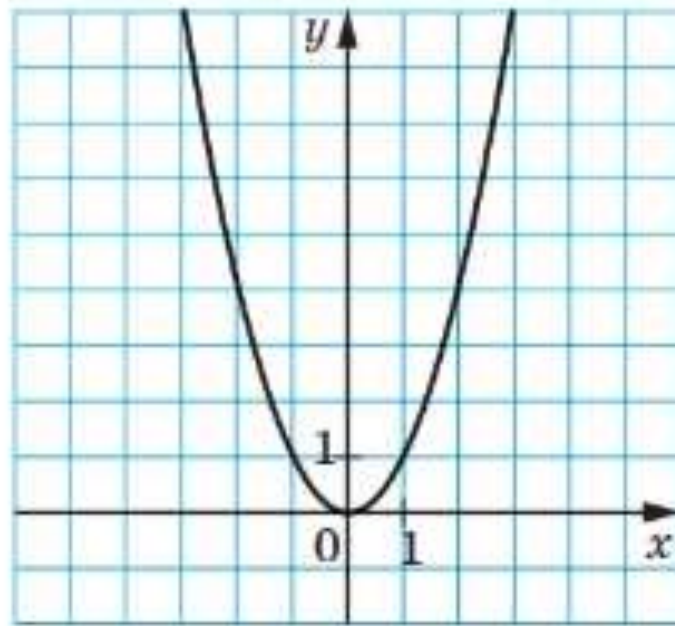
Таблиця значень функції для деяких значень аргумента.

x	-3	-2,5	-2	-1,5	-1	-0,5	0	0,5	1	1,5	2	2,5	3
y	9	6,25	4	2,25	1	0,25	0	0,25	1	2,25	4	6,25	9

Побудуємо графік функції
 $y = x^2$.

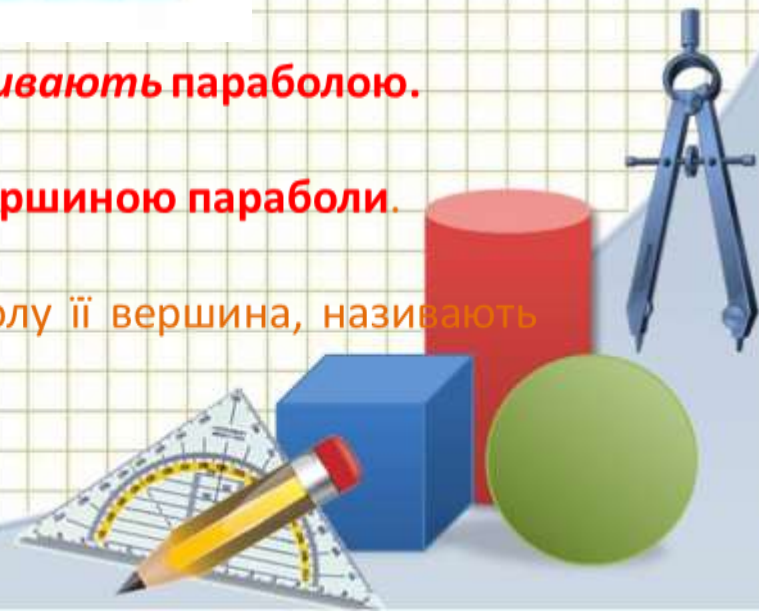
Функція $y = x^2$

Криву, що є графіком функції $y = x^2$ **називають параболою.**

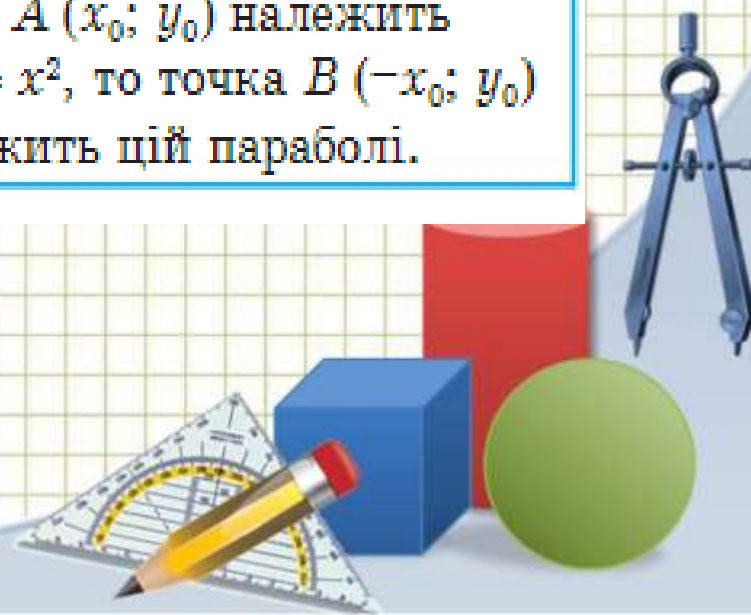
Точку з координатами (0;0) називають **вершиною параболі.**

Кожну з частин, на які розбиває параболу її вершина, називають **віткою параболі.**

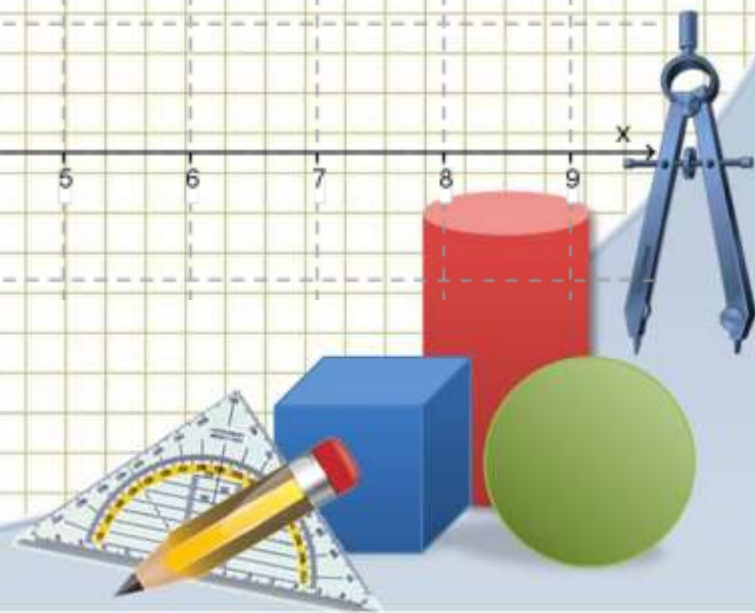
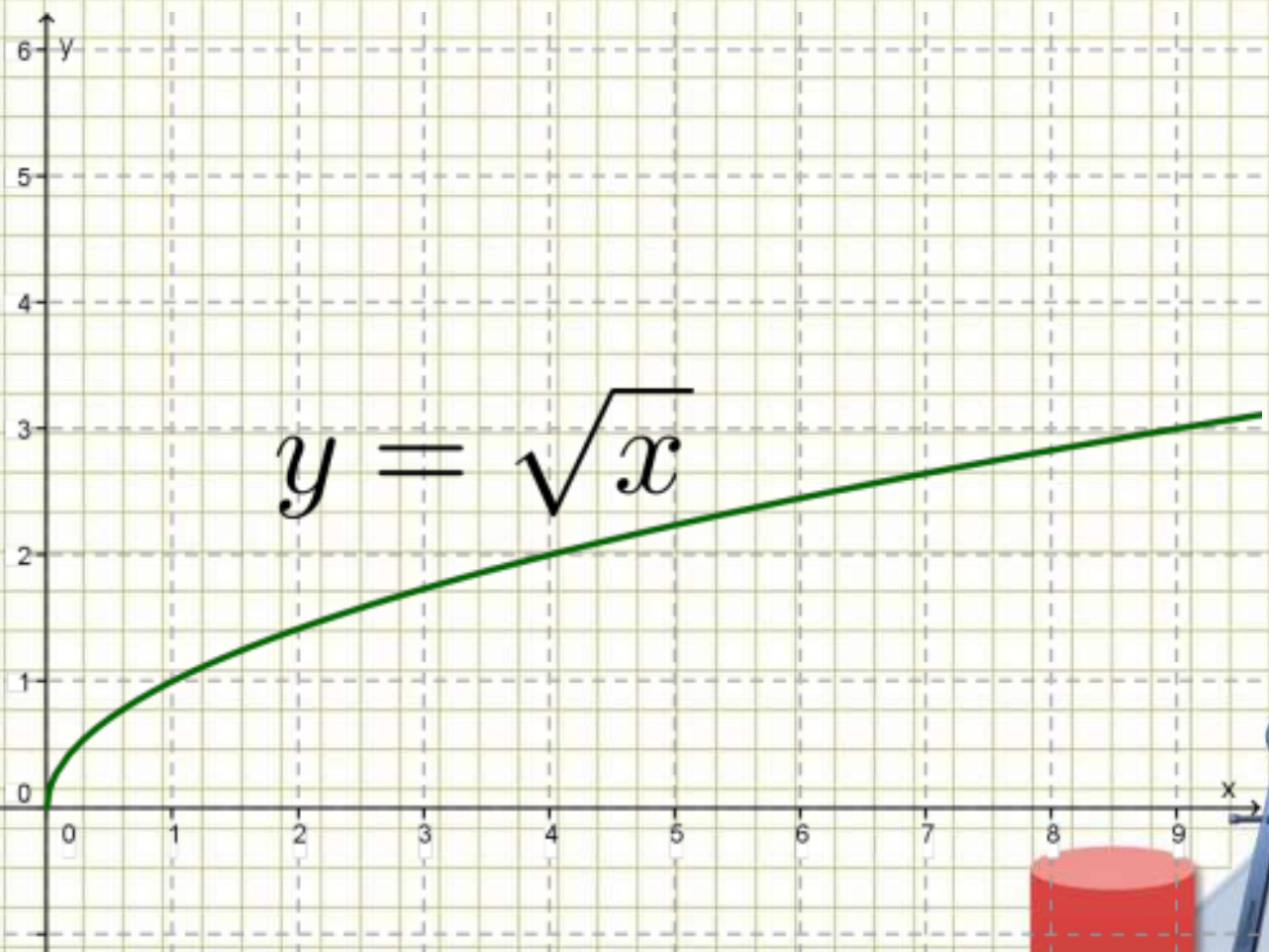

Властивості функції

Область визначення	Усі числа
Область значень	Усі невід'ємні числа
Графік	Парабола
Нуль функції (значення аргументу, при якому значення функції дорівнює 0)	$x = 0$
Властивість графіка	Якщо точка $A(x_0; y_0)$ належить параболі $y = x^2$, то точка $B(-x_0; y_0)$ також належить цій параболі.

Графік функції $y = \sqrt{x}$

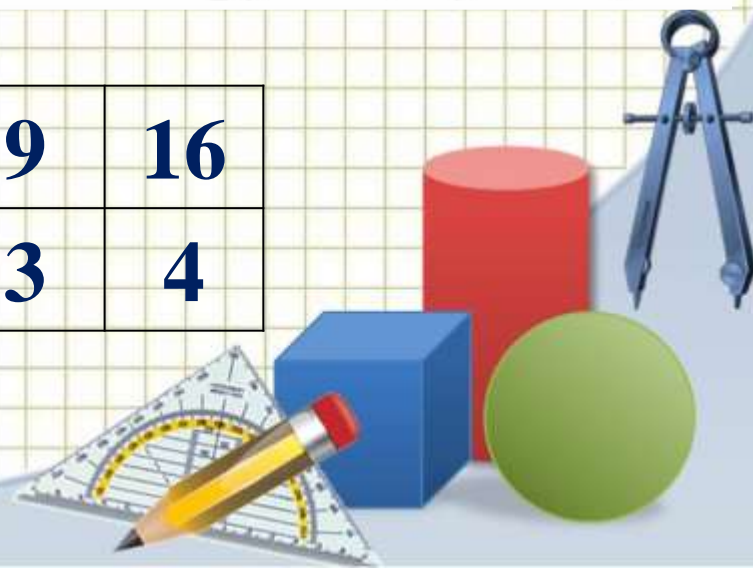

Функція $y = \sqrt{x}$

Для побудови графіка функції $y = \sqrt{x}$ надамо незалежній змінній x декілька невід'ємних значень (оскільки якщо $x < 0$, то вираз \sqrt{x} не має сенсу), а також обчислимо відповідні значення залежної змінної y .

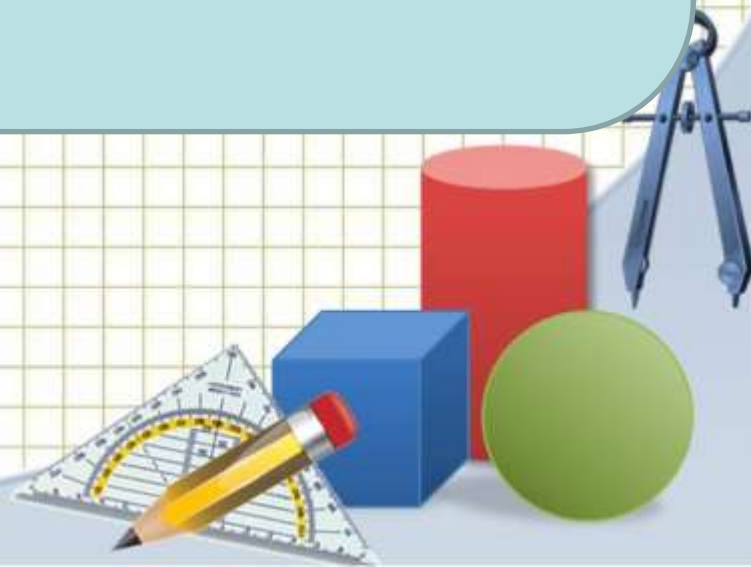
Для цього складемо таблицю значень функції $y = \sqrt{x}$:

x	0	1	4	9	16
y	0	1	2	3	4

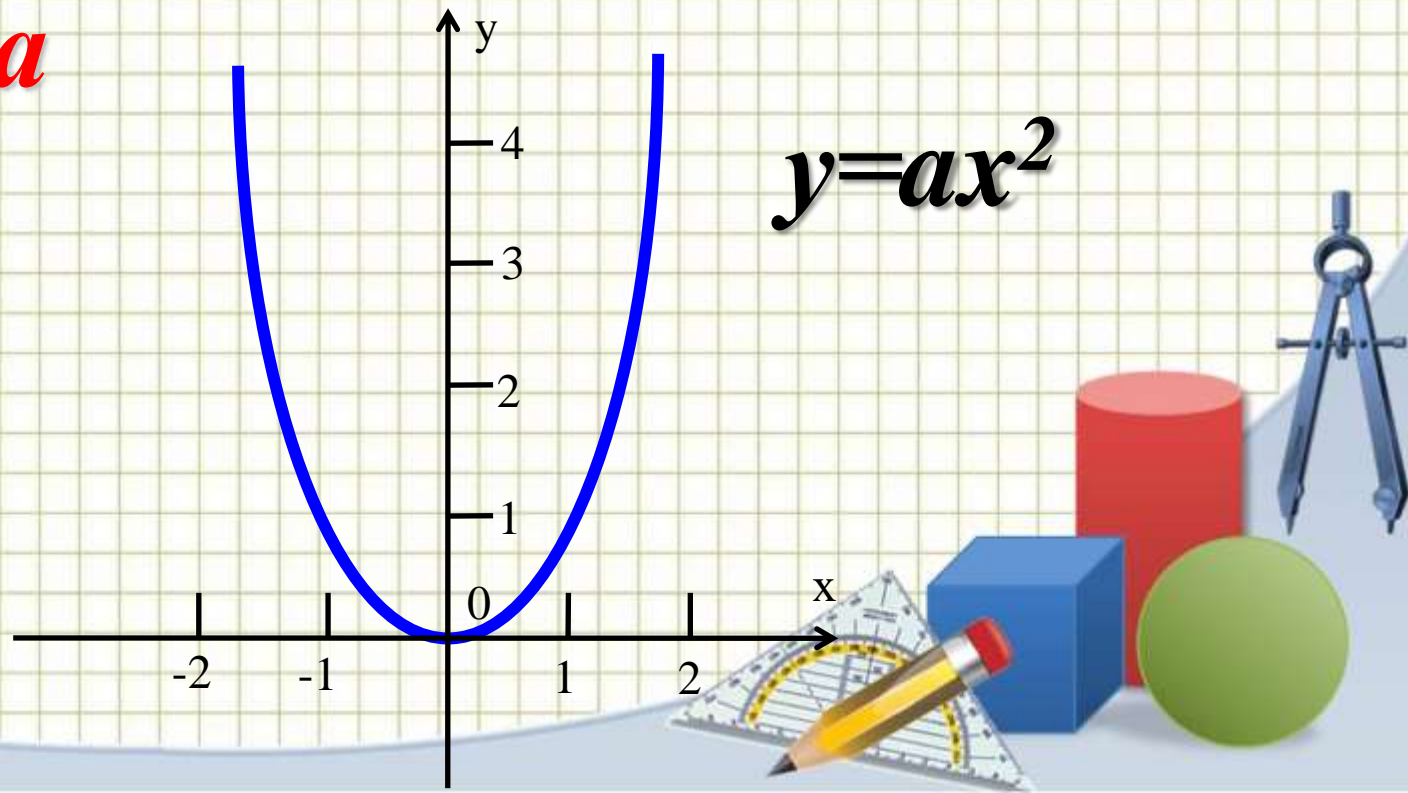

Властивості функції $y = \sqrt{x}$:

1. Область визначення: $x \geq 0$.
2. Область значень: $y \geq 0$.
3. Графік функції – вітка параболи, що виходить із точки $(0;0)$, усі інші точки графіка лежать у першій координатній площині.
4. Більшому значенню аргументу відповідає більше
1 ...

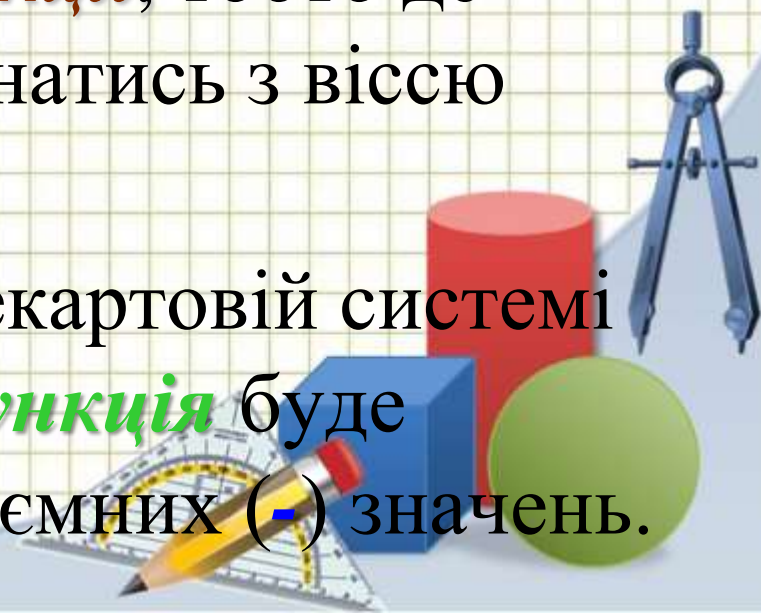

Означення: Функція виду $y=ax^2+bx+c$,
де x – аргумент і $a \neq 0$ називається
квадратичною, a – перший коефіцієнт,
 b – другий коефіцієнт, c – вільний член.
Графіком квадратичної функції є
парабола

Розміщення графіка функції

1. Необхідно знайти розміщення **вершини параболы** точку $A(m;n)$;
2. Необхідно з'ясувати вгору чи вниз будуть **направлені** вітки параболы;
3. Необхідно знайти **нулі функції**, тобто де графік функції буде перетинатись з віссю абсцис Ox .
4. Необхідно з'ясувати де в декартовій системі координат **квадратична функція** буде набувати додатних (+) і від'ємних (-) значень.

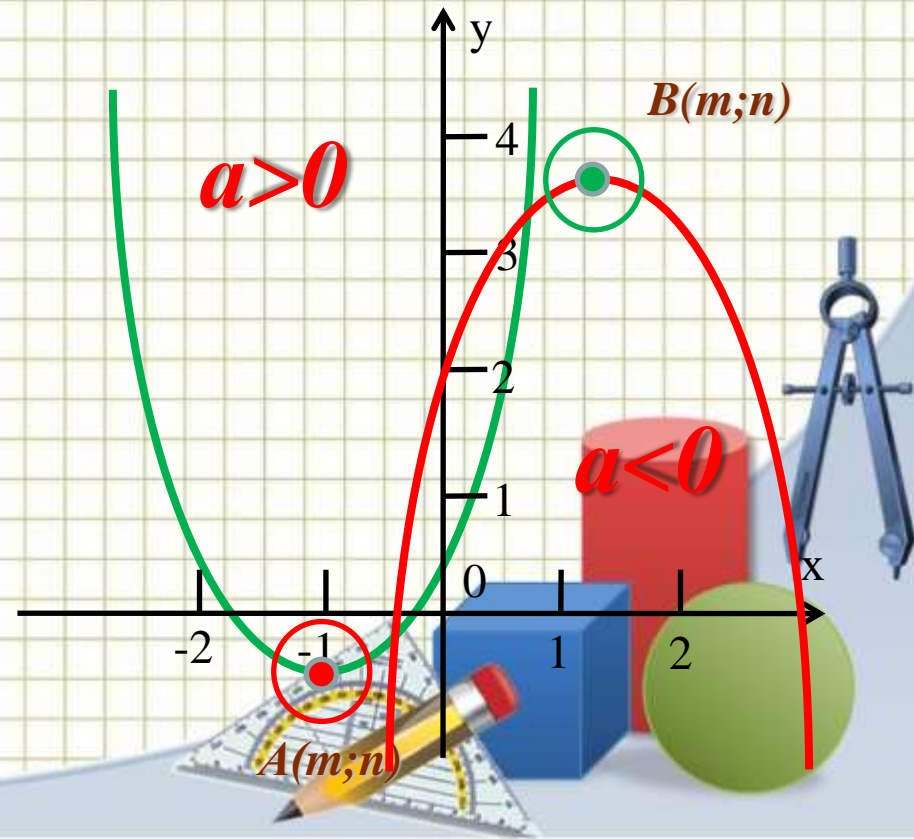
Вершина параболи

Для того, щоб знайти вершину параболи, необхідно скористатись наступними формулами

Точка $A(m;n)$ – *вершина параболи*

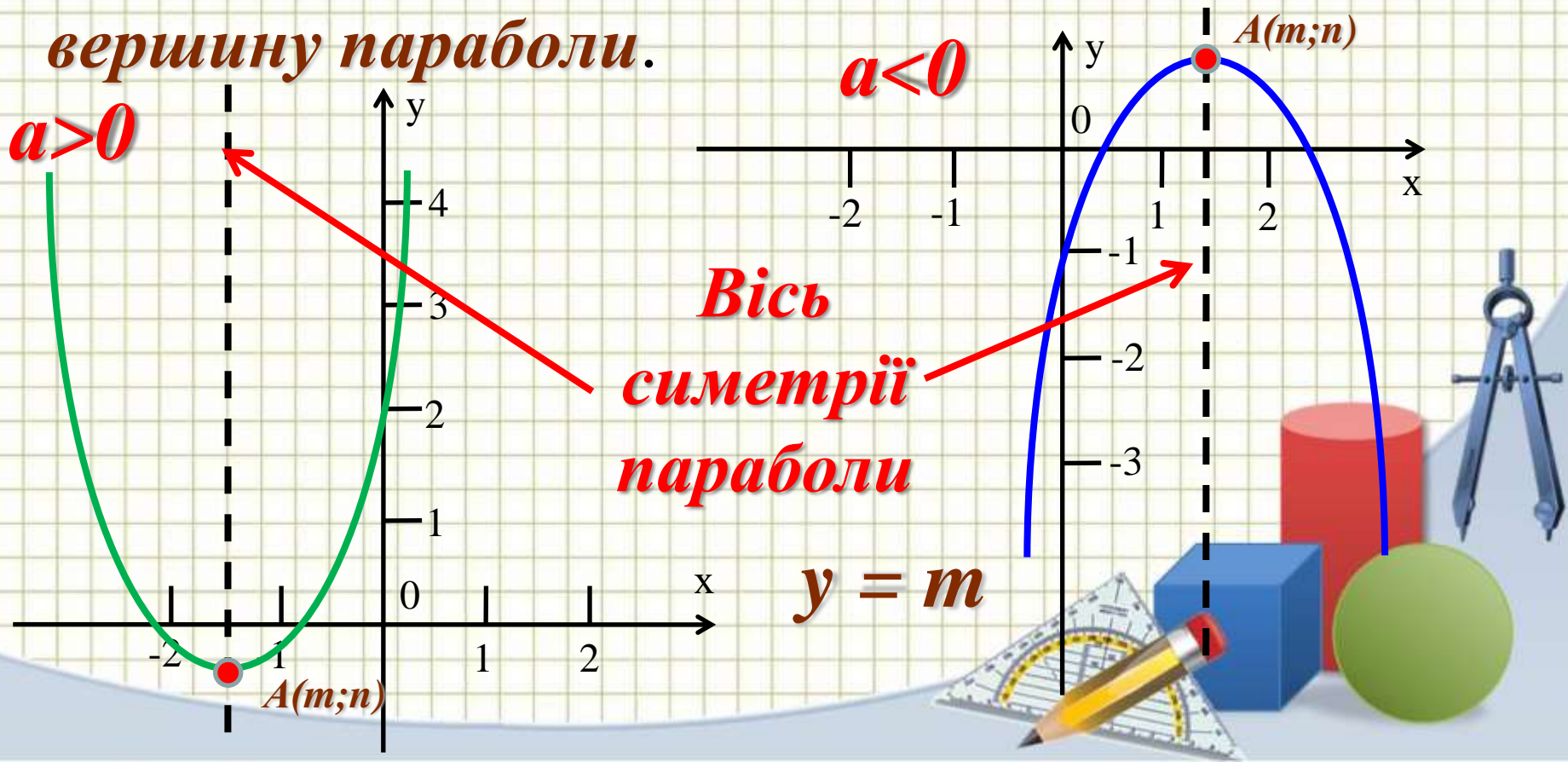
$$m = -\frac{b}{2a}$$

$$n = -\frac{b^2 - 4ac}{4a}$$

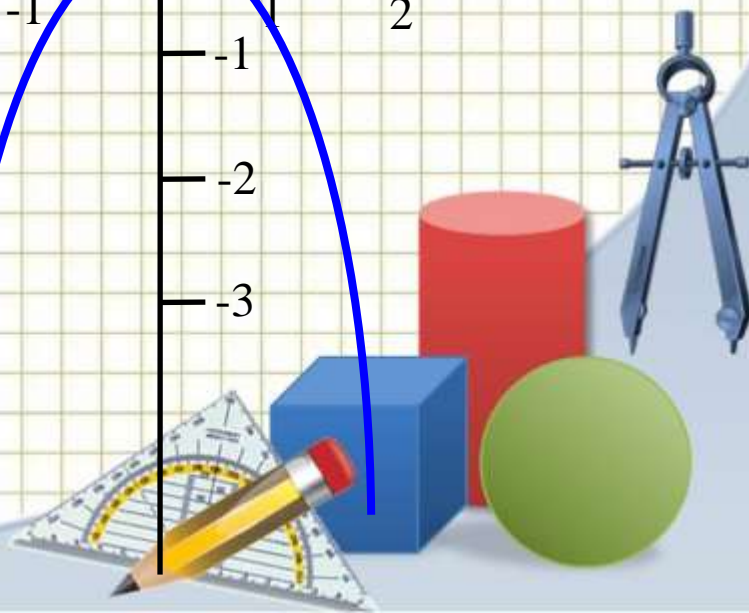
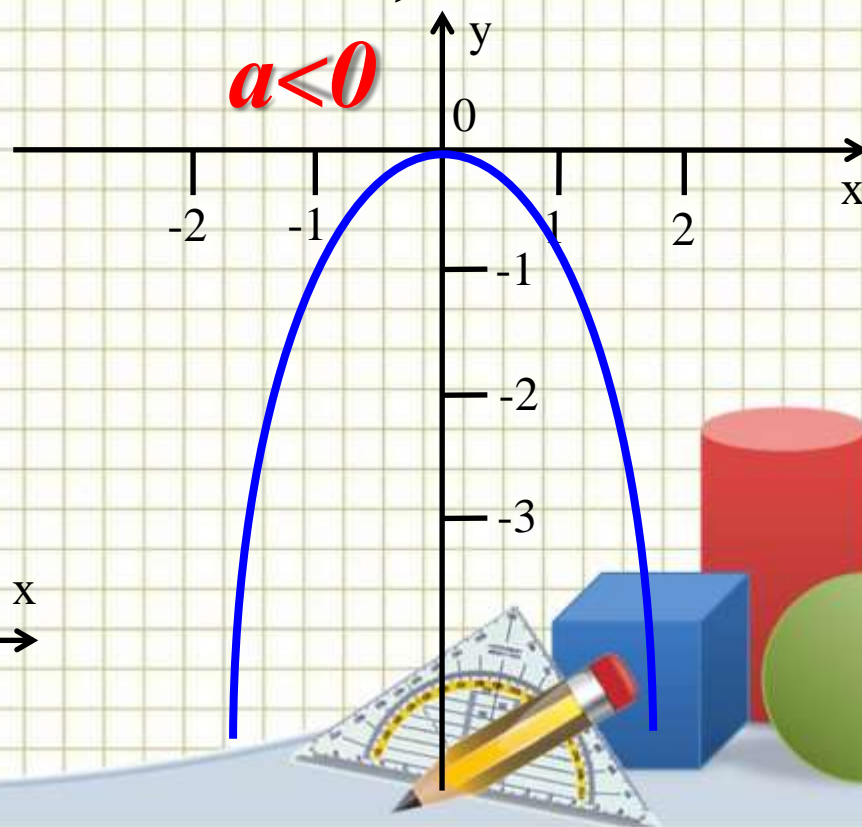
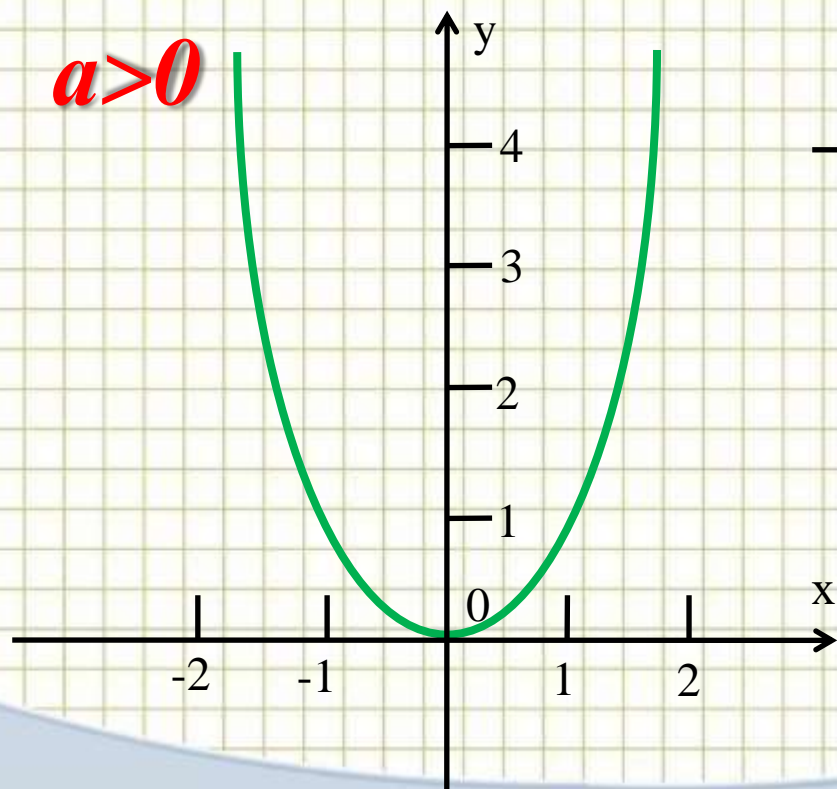
Вісь симетрії

Так як квадратична функція *парна функція*, то її графік буде симетричний відносно осі симетрії. *Вісь симетрії* проходить через *вершину параболу*.

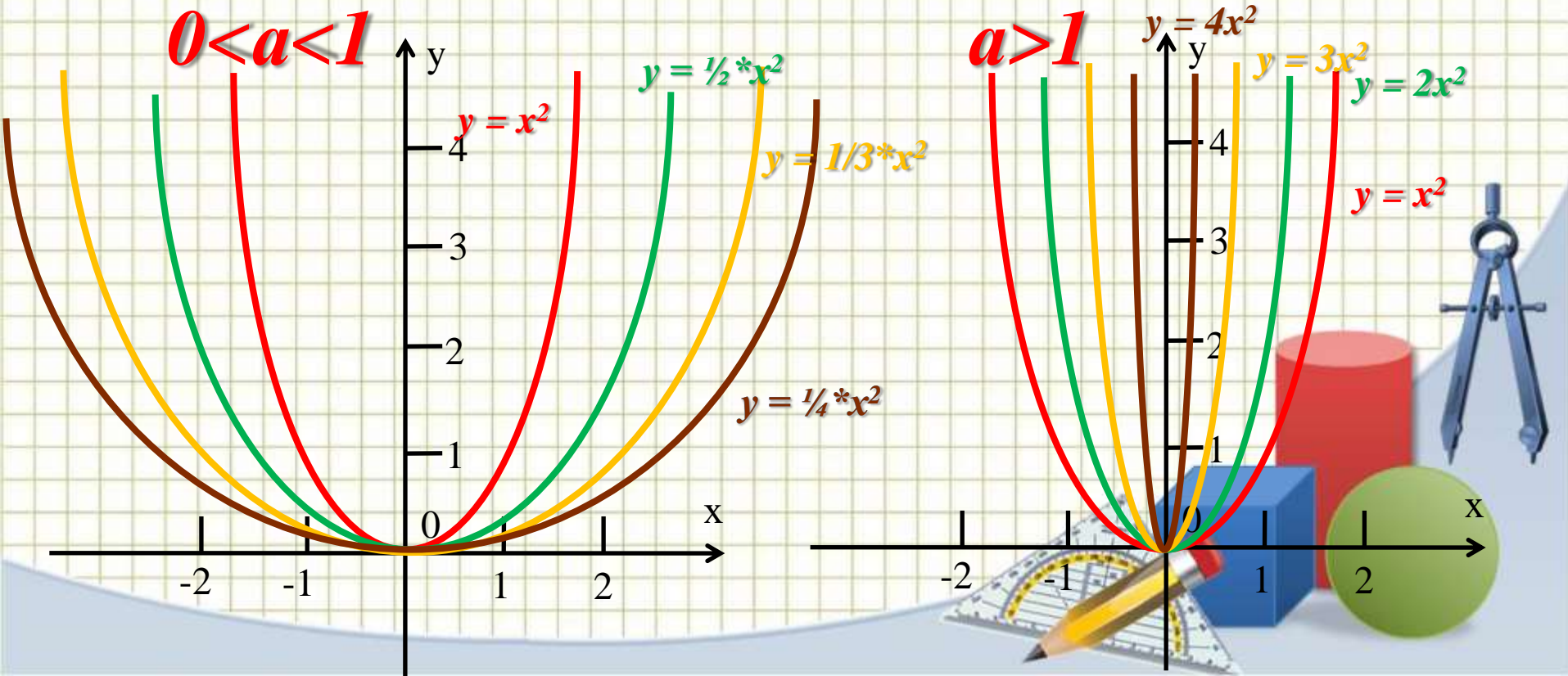
Направлення віток параболи

Графік квадратичної функції – **парабола**,
вітки якої направлені **вгору**, якщо $a > 0$
і **вниз**, коли $a < 0$

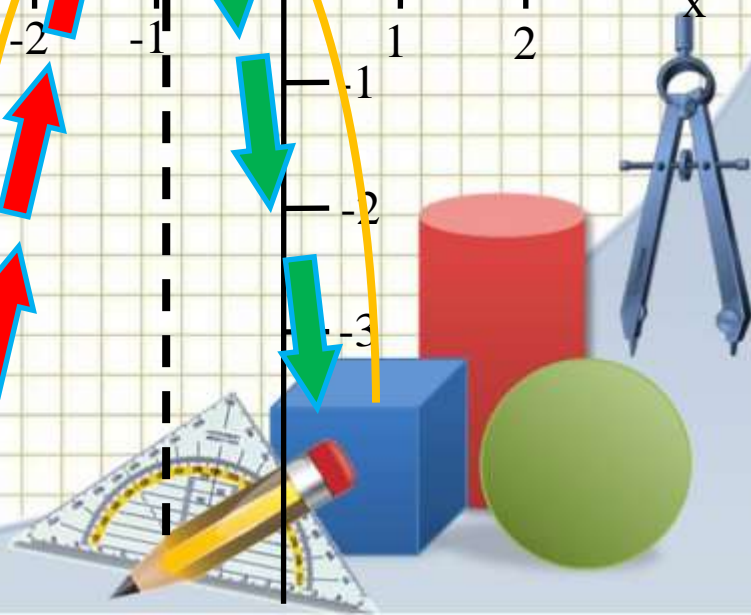
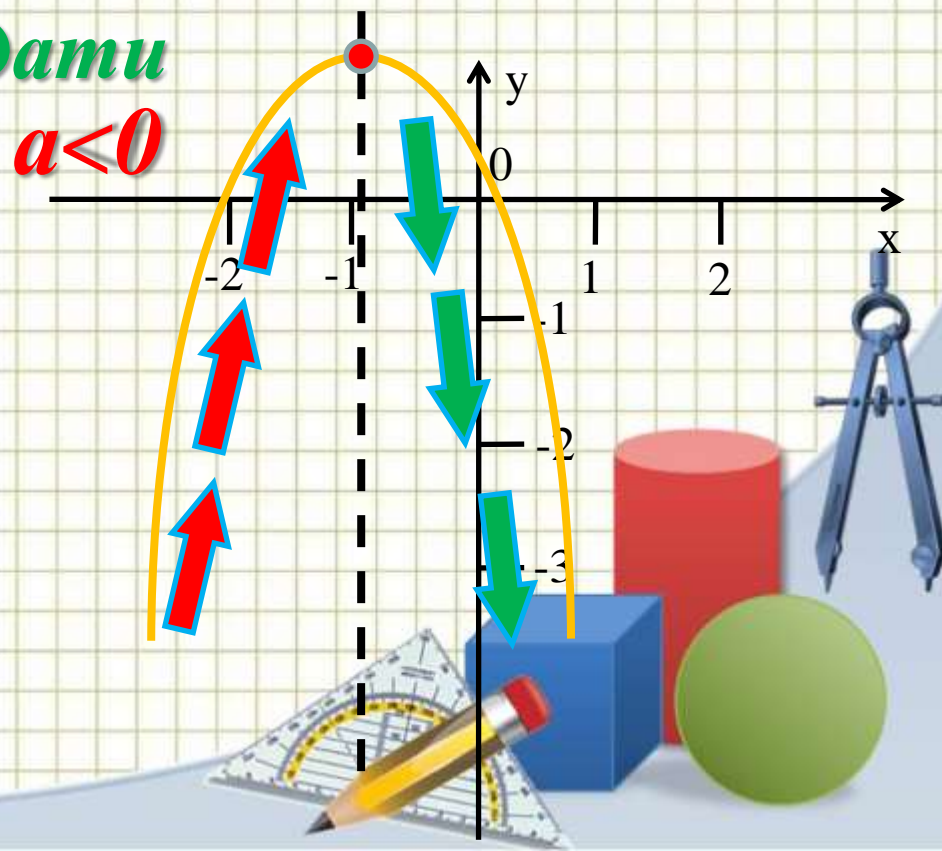
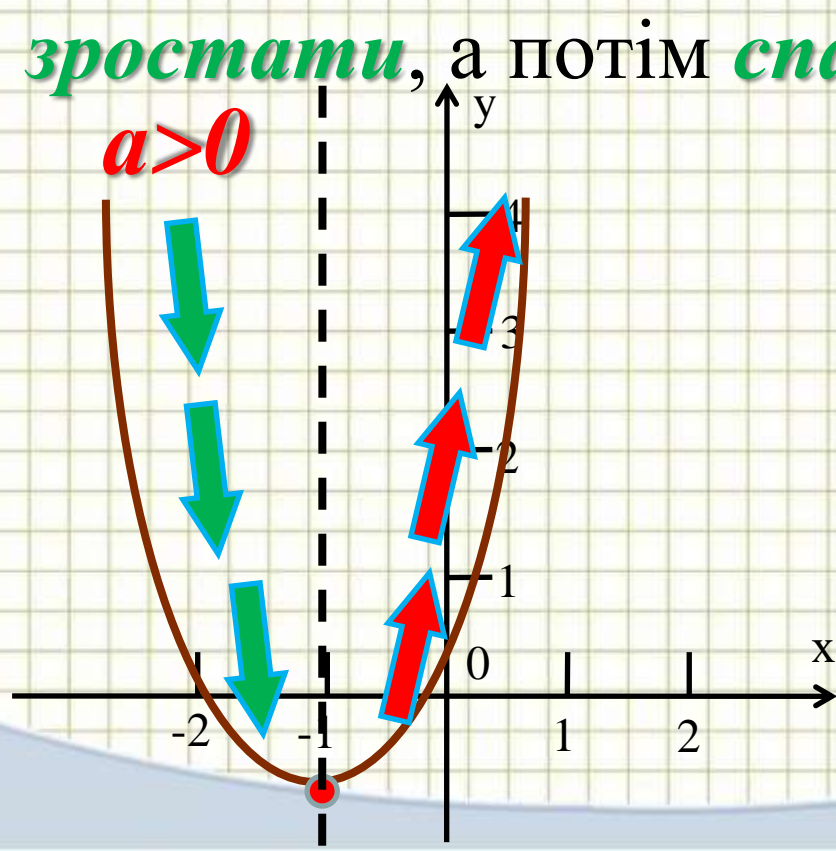
Розташування віток параболи

В залежності від абсолютної величини a – першого коефіцієнта, вітки *параболи* будуть *пологими* ($0 < a < 1$) або *стислими* ($a > 1$) відносно вісі симетрії

Зростання і спадання графіка функції.

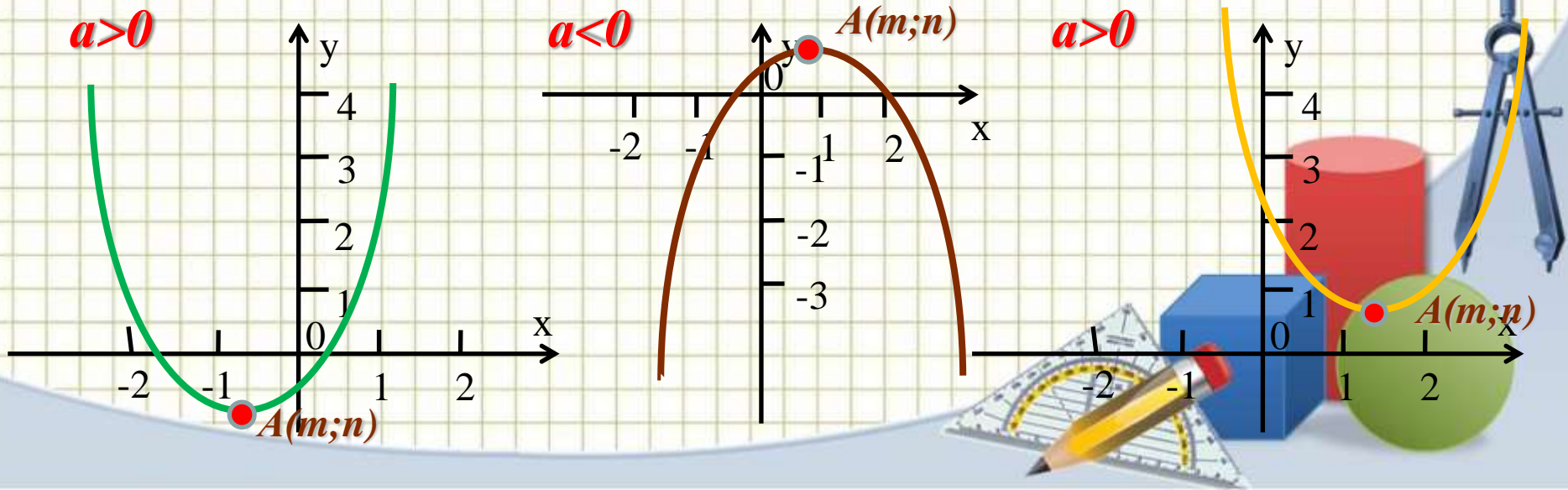
В залежності від значення a – першого коефіцієнту, графік квадратичної функції може спочатку *спадати*, а потім *зростати* на області визначення $D(x)$, або навпаки *зростати*, а потім *спадати*

Вершина параболи

Але *вершина параболи* точка $A(m;n)$ не завжди буде знаходитись в точці $O(0;0)$: це буде залежати від розміщення графіка функції.

Графік функції буде розміщуватись по різному і це залежить від багатьох факторів.

Нулі функції

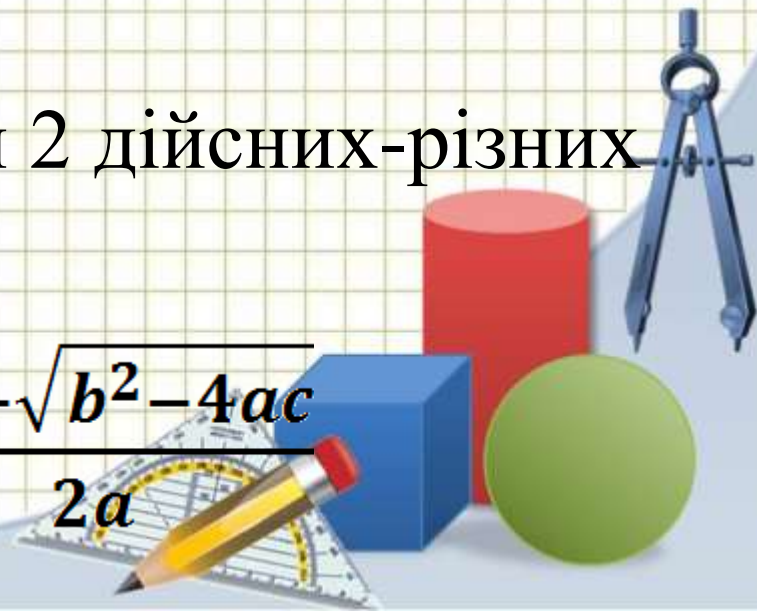
Щоб знайти точки перетину **параболи** з віссю **$0x$** , необхідно прирівняти квадратний тричлен до 0(нуля), розв'язати квадратне рівняння і знайти його корені.

$$ax^2+bx+c=0$$

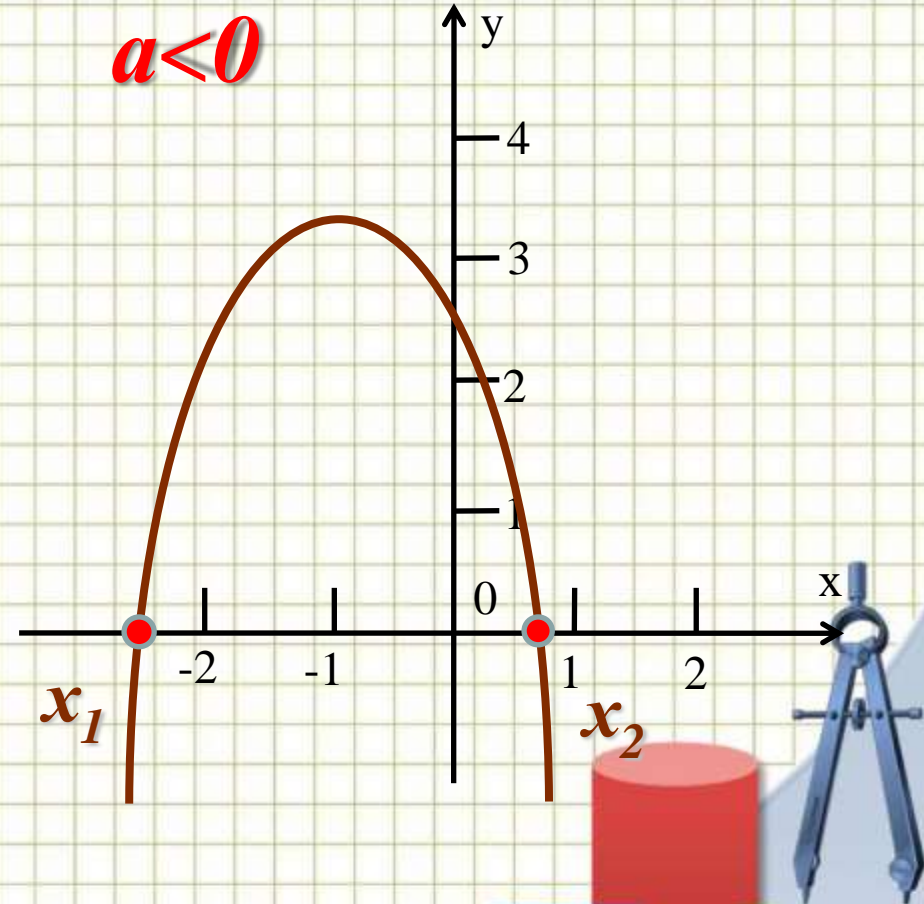
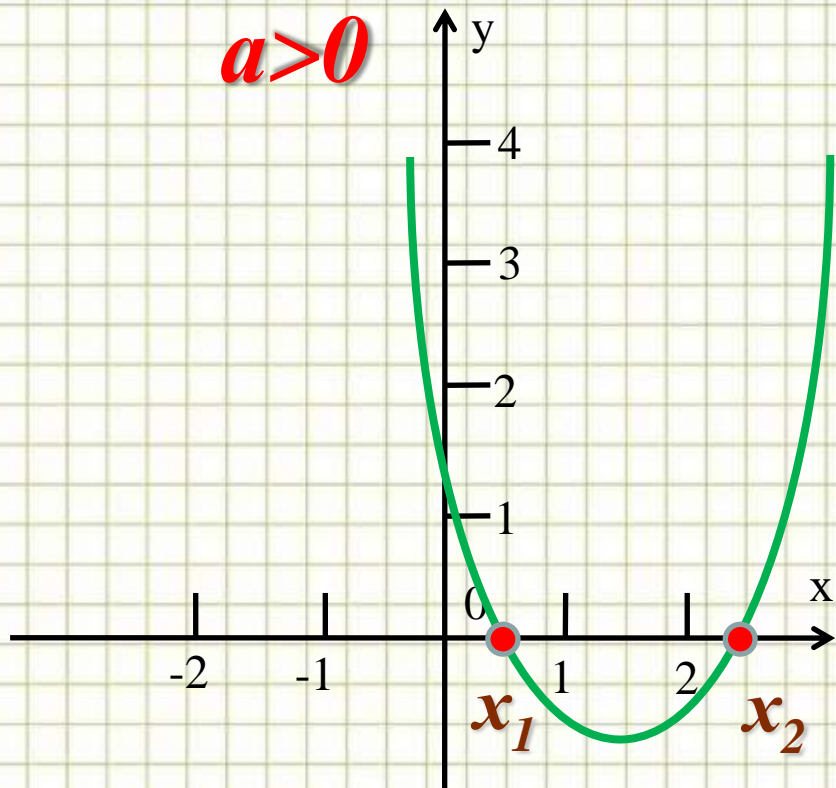
$$D=b^2-4ac$$

Якщо **$D>0$** , то ми будемо мати 2 дійсних-різних корені

$$x_1 = \frac{-b + \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} ; x_2 = \frac{-b - \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

Графік функції буде розміщуватись так.

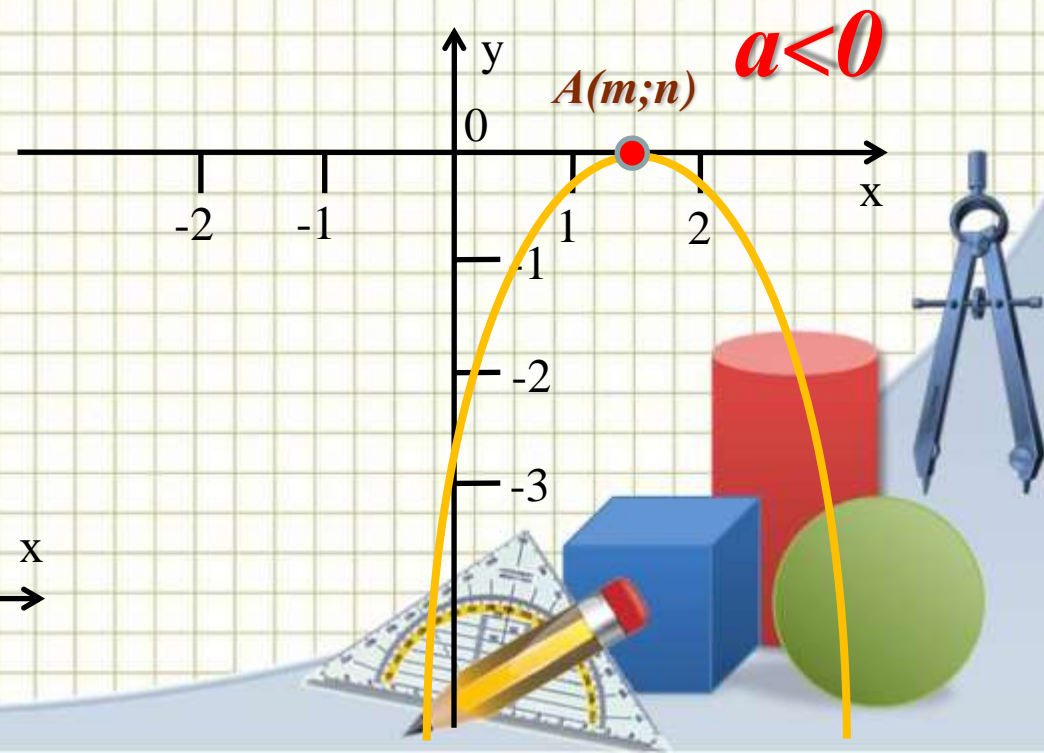
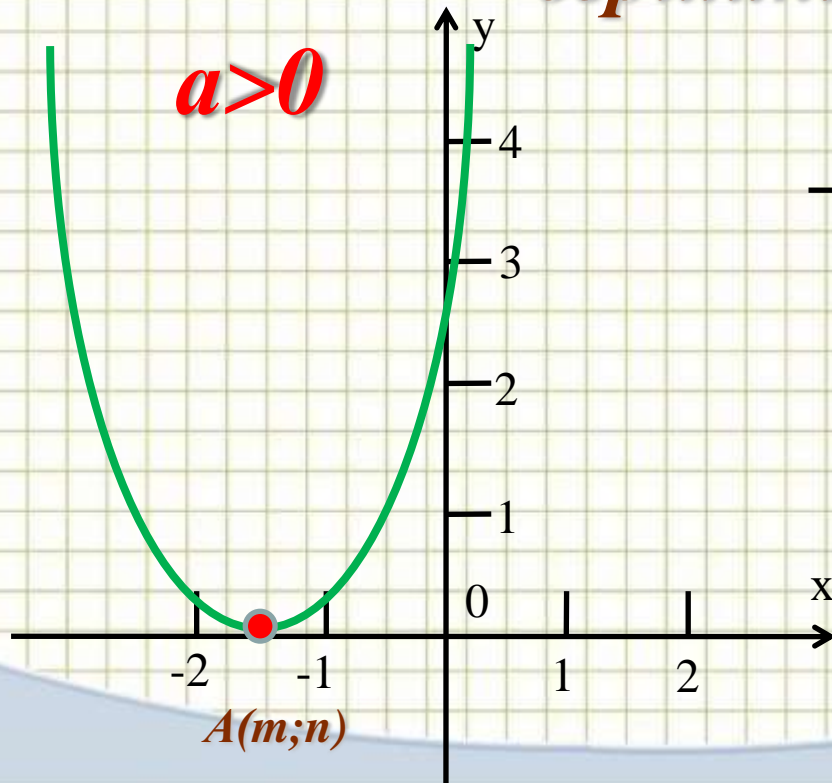
графік функції двічі перетинає вісь $0x$

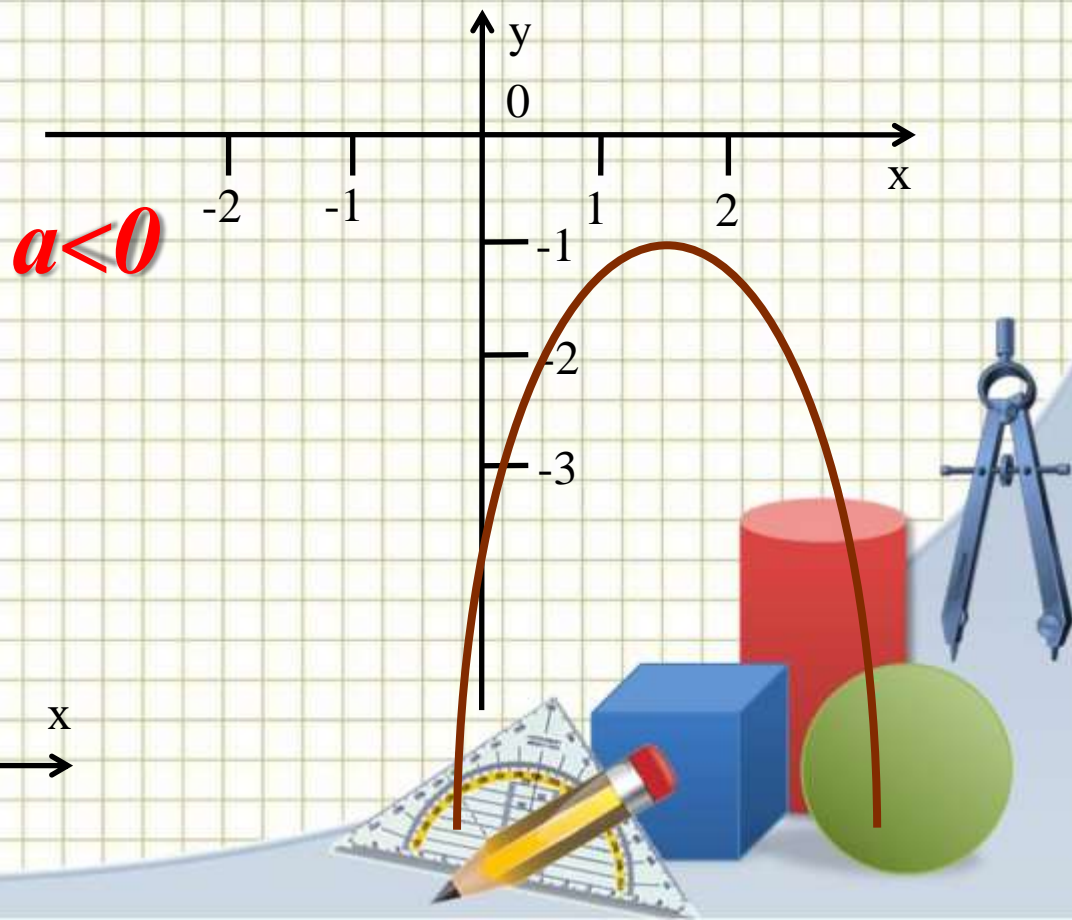
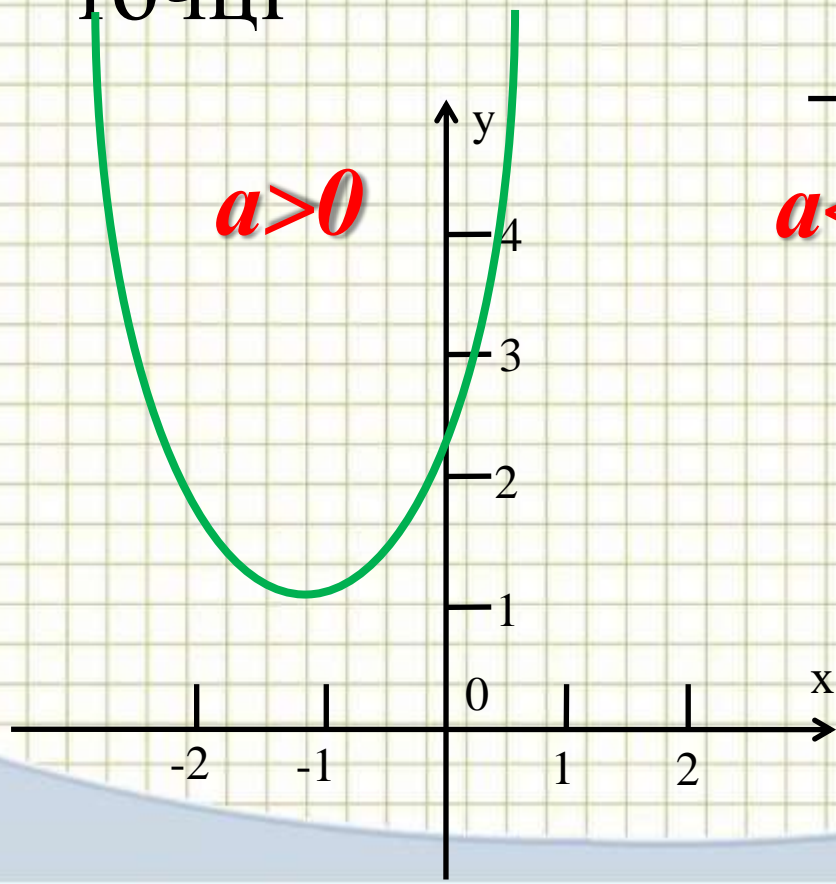
Якщо $D=0$, то ми матимемо 2
дійсних-рівних корені

$$x_{1,2} = -\frac{b}{2a}$$

графік функції тільки в одній точці
перетинає вісь $0x$ (дотикається до
вісі $0x$) і точка дотику буде в
вершині параболі

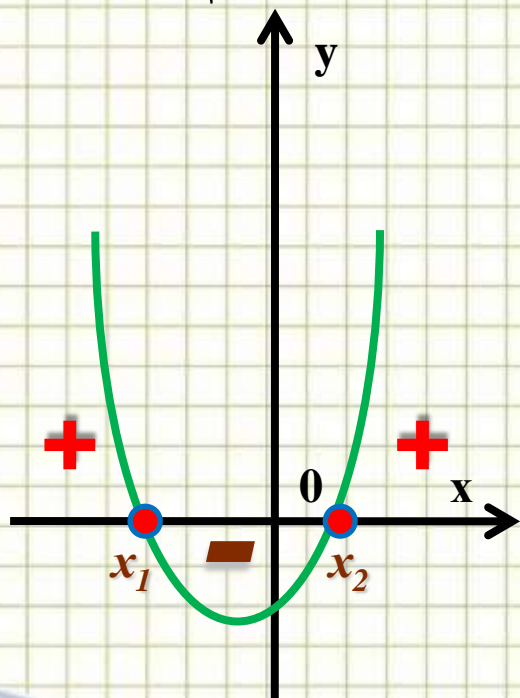

Якщо $D < 0$, то дійсних коренів квадратний тричлен не матиме, корені будуть комплексні-спряжені, графік функції не перетинає вісь Ox в жодній точці

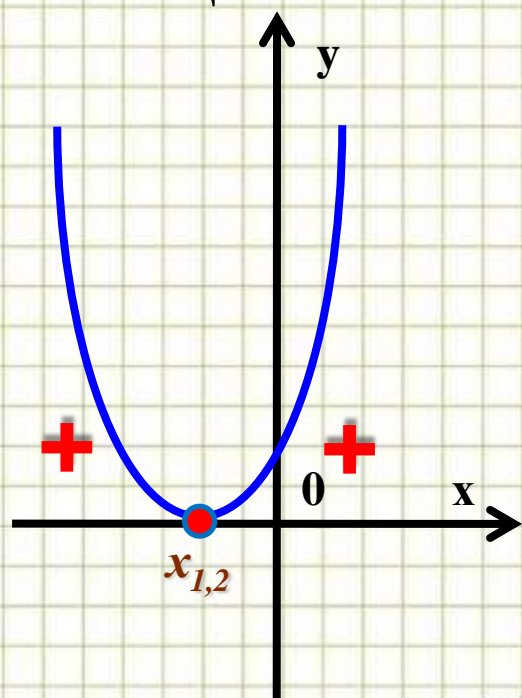

Квадратична функція набуває
додатних і від'ємних значень в
залежності від a та D
якщо $a > 0$

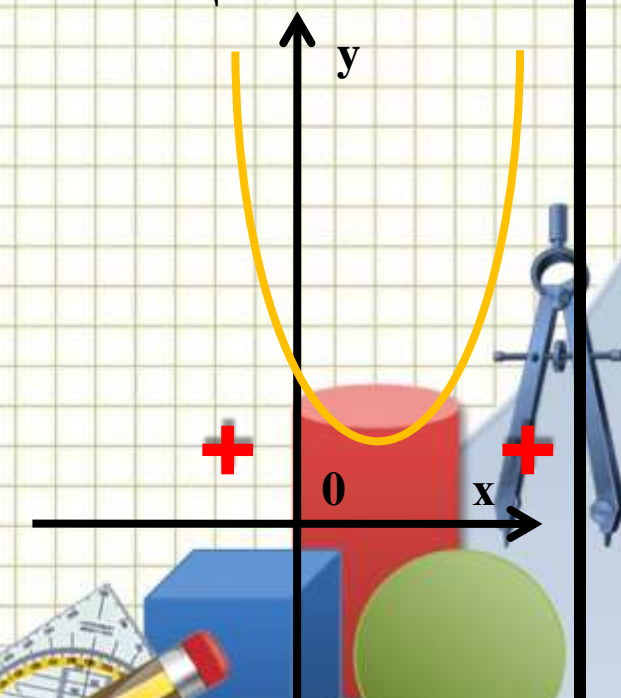
якщо $D > 0$

якщо $D = 0$

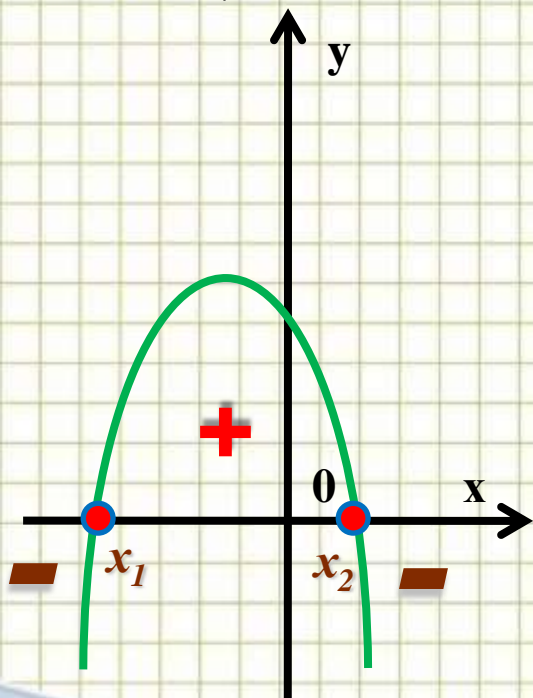

якщо $D < 0$

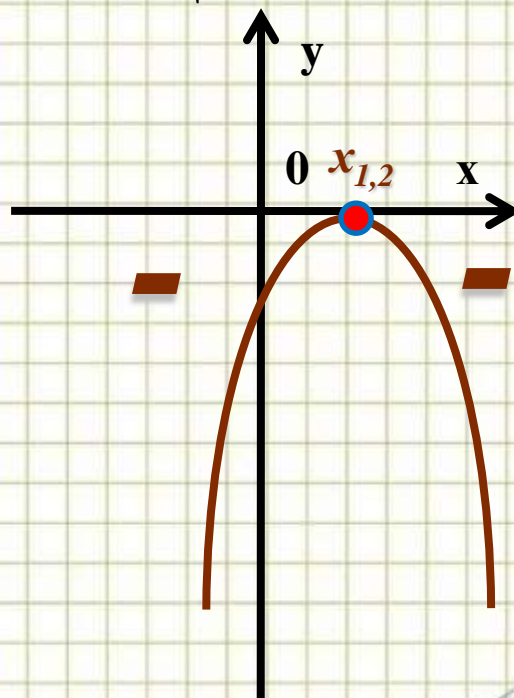

Квадратична функція набуває
додатних і від'ємних значень в
залежності від a та D
якщо $a < 0$

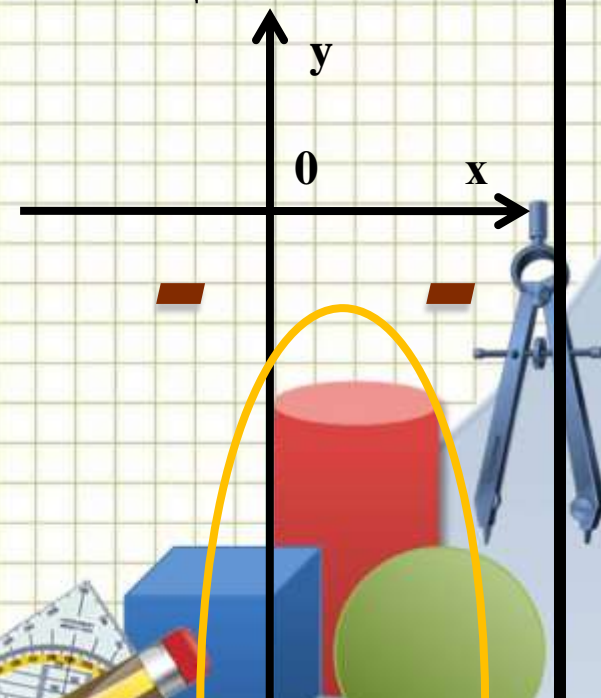
якщо $D > 0$

якщо $D = 0$

якщо $D < 0$

Домашнє завдання

- Опрацювати конспект
- Виконати завдання:

Знайти область визначення функції $y = \sqrt{3 - x}$.

Знайти нулі функції $y = x^2 - 5x + 6$

Чому дорівнює найбільше значення функції $y = 9 - x^2$ на проміжку $[1; 2]$?

